

Big 18.01.2023 №490

РЕЦЕНЗІЯ

**на проєкт освітньо-професійної програми «Управління закладом освіти»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 073 Менеджмент
галузі знань 07 Управління та адміністрування
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини**

Освітня реформа, що реалізується сьогодні в нашій країні, покликана сформуванню систему забезпечення якості, як механізм здатний гарантувати якість освіти, сформуванню довіру стейкхолдерів до закладів освіти та роботи кожного педагогічного працівника, забезпечити постійне та послідовне підвищення якості освіти, зокрема через підвищення якості освітньої діяльності.

Водночас, діючим законодавством чітко визначені сфери відповідальності серед учасників освітнього процесу та органів управління освітою в такій системі, тобто визначена роль кожної складової системи освіти у процесі забезпечення досягнення здобувачами освіти результатів, що відповідають вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг, та такої якості освітньої діяльності, що здатна створити необхідні передумови для здобуття особами якісної освіти.

Одну з провідних ролей у цьому процесі відведено керівнику закладу освіти, який у межах гарантованої державою академічної, організаційної, фінансової і кадрової автономії закладу освіти зобов'язаний забезпечити відповідні рівні результатів навчання і організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу.

Для реалізації наданих законом повноважень, у тому числі щодо організації діяльності закладу освіти та забезпечення функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти керівник має володіти компетентностями у сфері управління якістю освітньої діяльності, що визначені, зокрема, професійними стандартами «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти» (наказ Мінекономіки від 17.09.2021 № 568-21) та «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти» (наказ Мінекономіки від 28.09.2021 № 620-21).

Результати вивчення питання сформованості та дієвості внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах освіти області, інституційних аудитів, заходів державного нагляду (контролю) та участі працівників управління у конкурсах на посади директорів закладів загальної середньої освіти показують відсутність або недостатню сформованість у більшості керівних працівників та практично у всіх кандидатів на посади директорів закладів освіти компетентності щодо управління якістю освітньою діяльністю. Тому освітньо-професійна програма, яка б дала можливість забезпечити потенційних управлінців системи освіти необхідним набором знань, вмінь і навичок є надзвичайно актуальною.

Проект освітньо-професійної програми «Управління закладом освіти» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 073 Менеджмент представлений Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини розроблена з урахуванням чинних нормативних документів, а саме: Стандарту вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти та професійного стандарту керівника (директора) закладу загальної середньої освіти. В рецензованій освітньо-професійній програмі проглядається системний підхід до підготовки магістра менеджменту (управління закладом освіти); обсяг програми становить 90 кредитів ЄКТС, з яких 24 кредити складають дисципліни вільного вибору магістрантів, які дозволяють їм набути компетентності відповідно до потреб та особливостей майбутньої професійної управлінської діяльності у закладах освіти.

Загалом, позитивно оцінюючи проект зазначеної освітньо-професійної програми з метою урахування регіонального та галузевого контекстів, сучасних вимог роботодавців, на мій погляд, доцільно внести низку змін та доповнень, а саме:

1) доповнити перелік освітніх компонентів програми, передбачивши навчальні дисципліни з менеджменту якості, наприклад «Управління якістю в закладі освіти» для:

оволодіння фундаментальними знаннями з питань управління якістю;

формування у випускників фахових компетентностей у сфері управління якістю освітньої діяльності, як от «здатність забезпечити організацію якісного освітнього процесу», «здатність запровадити внутрішню систему забезпечення якості освіти та забезпечити її функціонування», «здатність аналізувати та враховувати результати заходів системи зовнішнього забезпечення якості освіти»;

досягнення програмних результатів навчання, які особа здатна продемонструвати після завершення представленої ОПП у сфері управління якістю освітньої діяльності: «уміти контролювати виконання педагогічними працівниками та здобувачами освіти освітньої програми, індивідуальної програми розвитку, індивідуального робочого плану», «мати навички розробки положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти та вміти забезпечувати її функціонування», «знати методи збору інформації та застосовувати інструменти для вивчення освітніх і управлінських процесів», «уміти здійснювати самоаналіз і самооцінювання якості освітніх та управлінських процесів, внутрішній моніторинг», «уміти створювати систему академічної доброчесності та застосовувати механізми академічної відповідальності», «мати навички аналізувати результати самооцінювання, внутрішнього моніторингу, заходів системи зовнішнього забезпечення якості освіти та коригувати освітній процес, управлінську та освітню діяльність для їх вдосконалення».

2) розглянути можливість увести освітній компонент, що сприятиме формуванню фахової компетентності «здатність забезпечувати формування культури академічної доброчесності в учасників освітнього процесу», наприклад, «Інтелектуальна власність», та забезпечить досягнення програмних результатів навчання як от: «здатність ідентифікувати порушення академічної доброчесності та застосовувати види академічної відповідальності», «уміти здійснювати організаційні заходи щодо забезпечення академічної доброчесності»;

3) збалансувати ОК 4 «Управлінська діяльність керівника» і ОК 5 «Стратегічне управління розвитком закладу освіти та техніка управлінської діяльності» для:

формування додаткових фахових компетентностей у сфері стратегічного управління закладом освіти, зокрема «здатність визначати і враховувати запити та очікування всіх учасників освітнього процесу», «здатність управляти змінами», «здатність здійснювати контроль і оцінювати ефективність управлінської діяльності»;

забезпечення досягнення програмних результатів навчання: «вміти аналізувати і враховувати в управлінській діяльності отримані від учасників освітнього процесу дані», «вміти управляти змінами, креативно підходити до вирішення стратегічних завдань і прийняття управлінських рішень», «мати навички використання різних видів і форм контролю в залежності від його мети», «вміти оцінювати ефективність управлінської діяльності».

Висловлені рекомендації, на мій погляд, сприятимуть модернізації та якісному оновленню освітньо-професійної програми «Управління закладом освіти», забезпечать формування фахових компетентностей відповідно до професійного стандарту, що у свою чергу, дасть можливість на високому професійному рівні виконувати посадові обов'язки керівника та підвищуватимуть конкурентоспроможність випускників спеціальності.

У цілому освітньо-професійна програма «Управління закладом освіти» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 073 Менеджмент галузі знань 07 Управління та адміністрування відповідає чинним вимогам та рекомендується для реалізації в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини.

Рецензент:

Начальник управління

Державної служби якості освіти
у Черкаській області .....

Оксана КОМПАНИЕЦЬ